

Voorstel voor een nieuwe registeromschrijving voor het voormalige burgerweeshuis

Inleiding

Het voormalige burgerweeshuis van Aardenburg, De Meiboom genoemd. In de Middeleeuwen werd deze instelling de 'Disch' genoemd, hetgeen er op duidt dat de armen en wezen 'aan tafel' werden genodigd. De Disch werd bekostigd uit stukken grond die de Aardenburgers aan de stad schonken. Na de reformatie kwam het weeshuis in handen van de Nederlandse Hervormde Gemeente.

Het huidige gebouw dateert getuige de gevelsteen uit 1631. Uit de telmerken van 1 t/m 15 in de kap en de achtergevel blijkt dat er van oorsprong sprake is van een driebeukig pand met elk vijf gemerkte spanten. In Weststraat 22 bevindt zich de regentenkamer. Het weeshuis werd in 1929 gesloten. In Weststraat 24 is de pastorie van de Nederlandse Hervormde St. Baafskerk gehuisvest en in Weststraat 22 het wijkgebouw. In 1949 vond een restauratie plaats waarbij de tuitgevels werden gereconstrueerd naar trapgevels. Het voormalige burgerweeshuis ligt in de Weststraat, die door Aardenburg heen loopt. Door zijn grote hoogte steekt het boven de andere percelen uit en beheerst het op deze wijze een geheel straatbeeld.

Omschrijving

In maniëristische stijl gebouwd voormalig burgerweeshuis uit 1631 met een in de drie beuken doorgenummerde kapconstructie. De linker twee beuken hebben een voorgevel met dubbele trapgevel, opgetrokken in rode baksteen met zandstenen speklagen, waterlijsten, sierankers en op elk van de trapgevels een toppinakel op kraagsteen. Schuifvensters met halfronde zandstenen ontlastingsbogen. Drie cartouches waarin onder andere het jaartal 1631 en het wapen van de familie Van Wuyckhuysse. Tevens een steen met het opschrift 'weeshuis'. In het middelste bouwdeel, Weststraat 22, bevindt zich een rijk versierde zandstenen toegangspoort met siervazen en een fronton waarin het stadswapen. Aan het linker bouwdeel, Weststraat 24 is links een muur met eenvoudige zandstenen toegangspoort gebouwd. Het rechter bouwdeel, Weststraat 20, is vermoedelijk in de 19^e eeuw voorzien van een gepleisterde lijstgevel met schijnvoegen.

De achtergevel is loopt door over de drie beuken en is opgetrokken in gele ijsselsteen met rode bakstenen banden en gekoppelde ontlastingsbogen. Tussen Weststraat 20 en Weststraat 22 een loden verlaadbak waarop de afbeelding van een schip met eveneens het jaartal 1631.

In het interieur van Weststraat 22 (middelste gedeelte) bevindt zich aan de tuinzijde de regentenkamer van het weeshuis, een kamer in neo-renaissance stijl uit circa 1900. Behalve de rijk gesneden lambriseringen, haard en wandtegels met ruiters (vermoedelijk uit tegelfabriek Westraven te Utrecht) is de kamer voorzien van de originele Lincrusta-wandbespanning, een waterdicht materiaal dat in 1877 werd uitgevonden. Ook in de hal zijn deuren, lambriseringen en een trap aangebracht uit omstreeks 1900. De balklagen op de verdieping en de zoldertrap zijn ouder, vermoedelijk 17de eeuws.

Waardering

Het voormalige burgerweeshuis is van algemeen belang:

- vanwege de cultuurhistorische waarde als voormalig burgerweeshuis;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, waaronder de bijzondere en zeldzame interieurafwerking van de regentenkamer;
- vanwege de bijzondere betekenis voor het aanzien van zijn omgeving;
- vanwege de waardevolle historische gelaagdheid en de afleesbaarheid van de geschiedenis;
- vanwege de bouwgeschiedenis;
- vanwege de ouderdom;
- vanwege de nog goed herkenbare uitdrukking van de oorspronkelijke functie;
- vanwege de relatieve gaafheid in relatie tot de visuele gaafheid van de omgeving;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van bovengenoemde kwaliteiten.